PROFLEXIS

Wat zit er in de grondrechtenbeoordeling?

Dit is wat in de wandelgangen de FRIA heet.

De beoordeling van de gevolgen voor de grondrechten. Twaalf onderdelen, in de volgorde van ons sjabloon.

AI-verordening (AI Act), artikel 27. De nummers hieronder zijn de hoofdstuknummers in het Proflexis-sjabloon, zodat plaat en document gelijk lopen.

EERST VASTSTELLEN OF U HEM MOET MAKEN

0 Moet u dit überhaupt doen? — artikel 27, lid 1

Niet iedereen moet een grondrechtenbeoordeling maken. Alleen overheden, particuliere partijen die openbare diensten verlenen, en iedereen die kredietscoring of levens- en zorgverzekeringen doet. Komt u hier niet voor in aanmerking, dan stopt het hier — maar schrijf wel op waarom, want dat is ook een oordeel.

DE ZES ONDERDELEN DIE DE WET VERPLICHT STELT

1 De processen waarin u het systeem gebruikt — artikel 27, lid 1, onder a

Waar in uw werk zit dit systeem precies? Welke stap doet het, en wat gebeurt er met de uitkomst? Dit is de basis: wie dit hoofdstuk niet scherp krijgt, kan de rest ook niet goed invullen.

2 Periode en frequentie — artikel 27, lid 1, onder b

Hoe lang gaat u het systeem gebruiken, en hoe vaak? Eenmalig bij een aanvraag, of elke dag bij iedereen die binnenkomt? Frequentie bepaalt hoe groot de gevolgen worden.

3 Wie krijgt hiermee te maken — artikel 27, lid 1, onder c

Welke groepen mensen raakt dit systeem? Niet alleen de directe doelgroep, maar ook mensen die er indirect last van hebben. Denk aan sollicitanten, uitkeringsaanvragers, huurders, patiënten, medewerkers.

4 Welke schade kan ontstaan — artikel 27, lid 1, onder d

Wat kan er misgaan, en voor wie? Het gaat om de specifieke risico's op schade: iemand onterecht afwijzen, iemand systematisch benadelen én iemand systematisch voortrekken, iemand niet bij een voorziening laten komen, iemand zijn waardigheid afnemen.

5 Hoe het menselijk toezicht in de praktijk werkt — artikel 27, lid 1, onder e

Niet: "er is een medewerker die meekijkt". Wel: wie is het, wat mag die persoon, hoeveel tijd heeft hij per geval, en kan hij de uitkomst daadwerkelijk terzijde schuiven zonder dat hij zich moet verantwoorden.

6 Wat u doet als het misgaat — artikel 27, lid 1, onder f

De maatregelen die u neemt als een risico zich voordoet, inclusief de interne governance en de klachtenregeling. Waar kan iemand terecht, wie behandelt het, en binnen welke termijn krijgt hij antwoord?

ONDERBOUWING EN SAMENHANG

7 Hoe wij tot ons oordeel zijn gekomen — toevoeging Proflexis

Dit staat niet in de wet en is onze eigen toevoeging. U legt vast wie eraan heeft meegewerkt, welke bronnen u hebt gebruikt en waar u getwijfeld hebt. Zonder dit hoofdstuk is het document een mening; met dit hoofdstuk is het een beoordeling die iemand anders kan volgen.

8 Verhouding tot uw gegevensbeschermingsbeoordeling — artikel 27, lid 4

Hebt u voor dit systeem al een gegevensbeschermingsbeoordeling gemaakt, dan hoeft u dat werk niet over te doen: u mag verwijzen naar de betreffende delen daarvan. Sinds de wijziging van juli 2026 staat dat er met zoveel woorden in.

AFRONDEN EN BIJHOUDEN

9 Kennisgeving aan de markttoezichtautoriteit — artikel 27, lid 3

Dit is het grote verschil met de gegevensbeschermingsbeoordeling: die houdt u zelf, deze meldt u. U stelt de markttoezichtautoriteit in kennis van de uitkomst en stuurt het ingevulde sjabloon mee.

10 Actueel houden — artikel 27, lid 2

U maakt hem vóór het eerste gebruik. Verandert er daarna iets wezenlijks — ander doel, andere groep, nieuwe versie van het systeem — dan werkt u hem bij. Een eerdere beoordeling mag u in vergelijkbare gevallen hergebruiken.

11 Vaststelling — toevoeging Proflexis

Wie heeft hem vastgesteld, wanneer, en op welk niveau in de organisatie? Dit staat niet in de wet, maar zonder handtekening is het geen besluit en kunt u bij een controle niet laten zien dat uw bestuur ervan wist.

Ten minste, niet ten hoogste

De zes onderdelen uit lid 1 — de blauwe kaarten hierboven, onder "de zes onderdelen die de wet verplicht stelt" — zijn het minimum, niet het maximum. De wet zegt "ten minste". Wat uw situatie verder nodig heeft, zet u erbij — dat telt bij een controle in uw voordeel, niet in uw nadeel.